

Behandeling

Stoppen met de dialysebehandeling

Soms is een dialysebehandeling niet langer wenselijk of mogelijk.

Als u overweegt om te stoppen met dialyseren, is dat voor u en uw naasten een zware beslissing. Het behandelteam (waaronder de nefroloog/verpleegkundig specialist, dialyseverpleegkundige, de medisch maatschappelijk werker en/of geestelijk verzorger) helpt u zo goed mogelijk in deze moeilijke tijd.

(073) 553 23 91

Maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 17.00 uur

Hier vindt u alle belangrijke informatie

Gesprek met de zorgverlener

Het is goed om op een rijtje te zetten waarom u precies overweegt om te stoppen met de behandeling. Er kunnen nog klachten of problemen zijn die verholpen kunnen worden. Twijfelt u of u wilt doorgaan met de dialysebehandeling? Wilt u uw twijfels bespreken? Dan kunt u een gesprek aanvragen met de nefroloog, verpleegkundig specialist en/of medisch maatschappelijk werker. Uw naasten kunnen hierbij aanwezig zijn.

Gesprek met uw naasten

Veel mensen vinden het moeilijk om het stoppen met dialyseren met naasten te bespreken. Er komen veel gedachten en gevoelens bij kijken. Dat is heel begrijpelijk. U bent misschien bang voor de reactie van uw naasten. Het is belangrijk om toch in gesprek te gaan. Zo kunt u uw wensen en verwachtingen uiten. Als u het fijn vindt, kan de verpleegkundige of maatschappelijk werker u ondersteunen tijdens het gesprek.

Soms is een dialysebehandeling niet langer mogelijk, ook al zou u het misschien zelf nog wel willen. Uw nefroloog bespreekt dit met u.

Lichamelijke klachten

Als u stopt met dialyseren, hopen afvalstoffen zich op in uw lichaam. Hierdoor kunt u last krijgen van jeuk, een verminderde eetlust, vermoeidheid en sufheid. Tegen de jeuk kunt u zalf of medicijnen krijgen.

Als u weinig plast, hoopt een teveel aan vocht zich op. Dit kan het ademen moeilijk maken. Als u nog plast, krijgt u een hoge dosis plasmedicijnen als het nodig is. Als dit niet helpt, kunt u een rustgevend middel (morfine) krijgen. Dit neemt het gevoel van benauwdheid weg.

Als de nierfunctie wegvalt, heeft u vaak geen pijn. Als u wel pijn heeft, kunt u pijnstilling krijgen.

Medicijnen en dieet

De nefroloog beoordeelt welke medicijnen u niet langer hoeft te nemen en welke wel.

Een dieet hoeft u niet langer te volgen. Het advies is wel om weinig zout en weinig vocht te gebruiken. Zo gaat u vochtophoping en benauwdheid zoveel mogelijk tegen.

Belangrijk om nog te regelen

Als u weet dat u niet meer zo lang te leven heeft, is het belangrijk om een aantal dingen nog om te regelen:

- Testament.
- Wilsverklaring (als u een zaakwaarnemer heeft).
- Een inventaris van goederen.
- Eventueel financieel overzicht en overzicht van de verzekeringspolissen, pensioenplan en andere juridische papieren.
- Een overzicht van namen en adressen van familie, geliefden, naasten, die op de hoogte gesteld moeten worden van uw overlijden, of die in het testament genoemd worden.
- Het aangeven van uw voorkeur voor begravenis of crematie. Maak ook een verklaring van uw voorkeur, hoe een begravenis of herdenkingsdienst eruit moet zien.
- En verder alles wat u uw familie nog wilt laten weten, eventueel na het overlijden, voor zover u dat niet al zelf heeft gedaan.

De laatste levensfase

Als u gaat stoppen met de dialysebehandeling, kunt u met uw naasten uw laatste levensfase doorbrengen. De lengte van de laatste levensfase verschilt per persoon. Het is afhankelijk van uw conditie en of u nog urine produceert. Vaak is het 1 of 2 weken. Soms is het langer.

U bepaalt zelf waar u wilt overlijden. Vaak is dit in de thuissituatie. Soms is er dan thuiszorg nodig.

Het kan ook dat u overlijdt in een verpleeghuis of hospice. We houden zoveel mogelijk rekening met uw eigen wensen.

Geen vorm van euthanasie

Het stoppen met dialyse is géén vorm van euthanasie. Bij euthanasie beëindigen we het leven actief. Bij het stoppen met dialyseren, stopt u met een behandeling die niet langer gewenst of zinvol is.

Informatie voor naasten

Voor meer informatie over het stervensproces verwijzen we u naar de folder De stervensfase (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/de-stervensfase>).

Overdragen van de zorg

Een arts buiten het ziekenhuis neemt de medische zorg over als u stopt met dialyseren. In de thuissituatie is dit de eigen huisarts. In een hospice is dit de eigen huisarts of de arts van het hospice. In een verpleeghuis neemt de specialist ouderengeneeskunde de zorg over.

Bij vragen kan de arts contact opnemen met de nefroloog. U en uw naasten kunnen eventueel telefonisch contact houden met het behandelteam van het Dialysecentrum.

Als u nog vragen heeft

Met vragen kunt u terecht bij het Dialysecentrum (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/dialysecentrum>).

Als u een printversie van deze folder gebruikt, kunt u hier de namen van uw zorgverleners noteren.

Nefroloog:

Verpleegkundig specialist:

Verpleegkundige:

Maatschappelijk werker:

Betrokken afdelingen

Dialysecentrum (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/dialysecentrum>)

Code DIA-206